

სილამაზე როგორც მორალური თუ ამორალური ესთეტიკა ოსკარ
უაილდის "დორეან გრეის პორტრეტის" მიხედვით

თეკლა ხომასურიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში ფილოლოგიის
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

უცხო ენათა ფილოლოგია (ანგლისტიკა, გერმანული ფილოლოგია,
რომანული ფილოლოგია) და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა

(მიმართულება: ანგლისტიკა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: პაატა ჩხეიძე, პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი 2020

სარჩევი

აბსტრაქტი.....	3
შესავალი.....	6
1. ოსკარ უაილდის ბიოგრაფია.....	8
2. ესთეტიზმი	
2.1. ესთეტიზმის ჩამოყალიბება და ძირითადი მახასიათებლები.....	15
2.2. ცხოვრების სტილი.....	19
2.3. ხელოვნება ხელოვნებისთვის.....	21
3. მოდერნიზმი და ოსკარ უაილდი.....	22
4. ოსკარ უაილდის შესახებ	
4.1. ჯორჯ ვუდკოკი.....	27
4.2. თომას ელიოტი.....	28
4.3. მეთიუ სტურგისი.....	29
4.4. არტურ კონან დოილი.....	29
5. რომანის მოკლე შინაარსი.....	30
6. The Decay of Lying - ხელოვნება და სინამდვილე.....	33
7. ადამიანის სული სოციალიზმის პირობებში და დორეან გრეის პორტრეტი - ურთიერთმიმართება.....	40
დასკვნა.....	58
ბიბლიოგრაფია.....	60

აბსტრაქტი

ნაშრომში განხილულია ოსკარ უაილდის ერთადერთი რომანი "დორეან გრეის პორტრეტი" ესთეტიკური და მორალური თვალსაზრისით. კრიტიკოსები ხშირად უაილდის ერთადერთ რომანს ამორალურს უწოდებენ და მას მისსავე კრიტიკული ესეების საფუძველზე განიხილავენ. სწორედ მისი ესეების "The Soul of Man under Socialism" და "The Decay of Lying" საფუძველზე ნაშრომში განხილულია უაილდის ესთეტური შეხედულებები და მორალი, როგორც ხელოვნებისგან ცალკე მდგომი ცნება, ასევე მწერლის ბიოგრაფია და მისი ნაწარმოები, როგორც ავტობიოგრაფიული რომანი. აქვე საუბარია ესთეტიკურ მოძრაობაზე და მის ძირითადი მახასიათებლებზე, ასევე იმ ადამიანებზე, რომლებსაც წვლილი მიუძღვით მიმდინარეობის ჩამოყალიბებაში. სწორედ ამ ადამიანების რიცხვს მიეკუთვნება ოსკარ უაილდიც, რადგან ის ერთერთი იმ მწერალთაგანია, რომელმაც სათვე დაუდო მიმდინარეობის ჩამოყალიბებას და შეიმუშავა ესთეტიკური ღირებულებები. იგი ეწინააღმდეგებოდა ვიქტორიანული ინგლისის ტრადიციებს, პოლიტიკასა და სამართალს და ამის ფონზე მასზე დიდი გავლენა მოახდინა ვოლტერ პეიტერმა და მისმა ესთეტიკურმა შეხედულებებმა ოქსფორდის უნივერსიტეტში სწავლისას. შემდეგ ნაწილი მოიცავს რომანის როგორც მოდერნისტული ნაწარმოების ანალიზს. ნაშრომის ძირითად ნაწილს კი განხილულია ხელოვნების, მორალისა და ინდივიდუალიზმის ურთიერთმიმართება იმ თვალსაზრისით, რომ ინდივიდუალიზმი განაპირობებს ხელოვნების სილამაზეს, ხოლო მორალი გამოხატვის ხელშემშლელი ფაქტორია. სწორედ ამ თემებს მიმოიხილავს ნაშრომი, მთავარი საკვლევი მასალა კი უაილდის კრიტიკულ ესეებია. შედარებითი ანალიზის საფუძველზე, ნაშრომში მოიცავს რომანის ესთეტიკურ მახასიათებლებზე, მასში ასრებულ სინამდვილისა და ხელოვნების ურთიერთმიმართებაზე, და ხელოვნებაზე, როგორც მორალისა და პოლიტიკისგან ცალკე მდგომ ცნება.

საკვანძო სიტყვები: დორეან გრეის პორტრეტი; ესთეტიკა; მორალი;
ბიოგრაფიული რომანი; ხელოვნება

Abstract

The paper discusses Oscar Wilde's only novel, "The Portrait of Dorian Gray", from an aesthetic and moral point of view. On the basis of his following essays "The Soul of Man under Socialism" and "The Decay of Lying" that paper discusses Wilde's aesthetic views and morals as a separate concept from art. It also includes the biography of the writer and the analysis of his work as an autobiographical novel. Then comes the discussion of the origin of aesthetic movement and its main features, and the discussion about the people who contributed to the formation of a new movement of its age. It is Oscar Wilde who is one of those writers who contributed to the establishment of the organization and developed aesthetic values. He was against to the traditions, politics, and the law of Victorian England, and he found it interesting when he was greatly influenced by Walter Pater and his aesthetic views while studying at Oxford University. The next topic includes the preview of the novel as a modernist one. The main focus of the paper is on the interrelationship between art, morality, and individualism on ground that individualism contributes the beauty of art, while morality prevents the expression of individualism. Based on Wilde's critical essays and their analysis, I will review those topics in my work. Based on a comparative analysis the paper includes an analysis of the novel's aesthetic features, the interrelationship of reality and art in it, and it also includes the analysis of art as a separate concept from morality and politics.

Key words: The Portrait of Dorian Gray, aesthetes; moral; a biographical novel; art.